

Hållbarhetsarbete bland svenska producenter och importörer av vin och spritdrycker

- En kartläggning bland SVL:s medlemmar

Sammanfattning

Som underlag för Sprit & Vinleverantörernas (SVLs) fortsatta hållbarhetsarbete har konsultbolaget 2050 Consulting (2050) genomfört en kartläggning av medlemsföretagens nuvarande arbete och beredskap, vilja och incitament att skapa miljöförbättringar över tid. Målet med kartläggningen är att branschen i framtiden gemensamt ska kunna sätta realistiska mål utifrån medlemmarnas förutsättningar. Kartläggningen har genomförts med hjälp av en enkät som gick ut till de 52 medlemsföretagen. Frågorna i enkäten har fokuserat på klimatområdet, men även vatten, kemikalier och social hållbarhet har delvis täckts in. Enkätens svarsfrekvens uppgick till 84 procent (vissa företag svarade ihop på grund av ägarförhållandena).

Ungefär sex av tio medlemsföretag tar idag fram en hållbarhetsredovisning, fyra av tio någon typ av beräkning av klimatpåverkan och 85 procent har någon typ av miljöledningssystem. Detta följer standarder och kommuniceras externt (t ex på företagets hemsidor) i varierande utsträckning.

En stor del av företagen, eller deras producenter, har genomfört någon typ av effektivisering inom produktion på energiområdet (sju av tio), inom vatten (fyra av tio) och/eller inom kemikalieanvändning (fyra av tio). Vidare har medlemsföretagen genomfört projekt som bland annat har syftat till minskning av resursanvändning samt minska klimatpåverkan från transport/logistik, materialanvändning och produktion/odling.

Ungefär sju av tio medlemsföretag har minst en ekologisk produkt i det fasta sortimentet hos Systembolaget, knappt hälften har en Fairtrade-produkt och en fjärdedel har minst en produkt med annan typ av hållbarhetsmärkning.

Åtta områden rörande medlemsföretagens klimatpåverkan och vattenanvändning har kartlagts mer specifikt. Företagen har på dessa områden beskrivit hur långt de har kommit med insamling av underlag för att kunna följa upp sitt hållbarhetsarbete. I snitt 40 procent av medlemsföretagen har på varje område svarat att de inte samlar in underlag idag, men att de skulle kunna göra det. Flertalet av företagen anger att de redan idag samlar in uppgifter inom "köpt el, fjärrvärme och kyla till kontoret" och "vattenförbrukning i egen, eller leverantörs/producents, produktion".

I enkäten uppger 97 procent av medlemsföretagen att de kan minska sin klimatpåverkan och 84 procent att hållbarhet är ett prioriterat område. Exempel på hållbarhetsprojekt företagen vill arbeta mer med framöver är t ex ökad andel biodrivmedel och elektrifiering av transport, reducerad förpackningsvikt, större krav på producenter/leverantörer och minskad klimatpåverkan.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	0
Bakgrund	2
Syfte och mål	2
Metod och avgränsningar	2
Resultat och analys.....	3
Hållbarhetsredovisning idag.....	3
Nuvarande hållbarhetsarbete och goda exempel.....	4
Goda exempel	6
Tredjepartscertifiering	6
Beredskap och möjlighet för att samla in underlag för fortsatt hållbarhetsarbete.....	7
Åtgärder och fortsatt arbete – Vad vill medlemmarna arbeta med?	9
Slutsatser	11
Bilaga 1: Samtliga enkätfrågor	12
Bilaga 2: Alla kvantitativa enkätsvar i tabellform.....	19

Bakgrund

Sprit & Vinleverantörsföreningen (SVL), som är branschorganisationen för svenska importörer och tillverkare av vin och spritdrycker, företräder branschen i bland annat mötet med Systembolaget, gentemot myndigheter, beslutsfattare, organisationer och massmedia. SVL är alkoholnäringens representant i samhället och jobbar bland annat med att främja företags, kundens och underleverantörers medvetenhet i hållbarhetsfrågor. Exempel på frågor som berör SVLs medlemmar är påverkan på miljö och resursutnyttjande samt ansvar kopplat till arbetsmiljö och diskriminering m.m.

I november 2017 kommer en konferens att genomföras tillsammans med Systembolaget där branschens hållbarhetsarbete står i fokus. Som underlag till diskussioner och presentationer vid konferensen samt inför fortsatt hållbarhetsarbete har en enkätundersökning bland SVLs medlemmar genomförts och denna rapport tagits fram.

Syfte och mål

Som underlag för Sprit & Vinleverantörernas (SVLs) fortsatta miljöarbete har denna kartläggning genomförts bland medlemmarna. Kartläggningen syftar till att ge en övergripande bild och identifiera medlemmarnas beredskap, vilja och incitament att skapa miljöförbättringar över tid. Detta för att SVL ska kunna stötta sina medlemmar och för att branschen i framtiden ska kunna sätta realistiska mål och ta fram gemensamma ramverk eller verktyg. Målet med kartläggningen är att bana väg för vilka mål (kvalitativa och kvantitativa) samt prioriterade områden som SVL och branschen bör arbeta med framöver.

Metod och avgränsningar

Konsultbolaget 2050 har på uppdrag av, och tillsammans med, SVL utformat en enkät för att kartlägga medlemsföretagens hållbarhetsarbete samt möjligheter för ett utökat hållbarhetsarbete. Enkäten består av två delar. Del I täcker in befintligt hållbarhetsarbete samt egna reflektioner kring fortsatt och utökat hållbarhetsarbete. Del II täcker in medlemmarnas beredskap och möjligheter att samla in data för ett utökat hållbarhetsarbete. Enkätens frågor redovisas i Bilaga 1.

SVL består av ett 50-tal medlemsföretag som alla har olika förutsättningar, affärsupplägg och komplexitet inom organisationerna. Detta har beaktats vid utformningen av enkäten och en testomgång genomfördes med tre företag för att testa att enkäten passar olika typer av företag. Efter att testomgången genomfördes kalibrerades enkäten ytterligare innan utskick gjordes till övriga medlemsföretag. Företagen fick två veckor på sig att inkomma med svar och påminnelser skickades ut. Svarsfrekvensen för enkäten är 84 procent.

Insamling av svar har skett med hjälp av verktyget Survey Monkey. Enkäten har även funnits på svenska och engelska i Word-format för företag som inte har haft möjlighet att använda insamlingsverktyget. Resultatet i denna rapport är baserat på insamlade svar där fritextsvar har grupperats för att göra resultaten mer överskådliga. Enskilda fall har dock lyfts både i resultat och analys.

Undersökningen är avgränsad till SVLs medlemsföretag och gör inget anspråk på att vara generell för hela branschen.

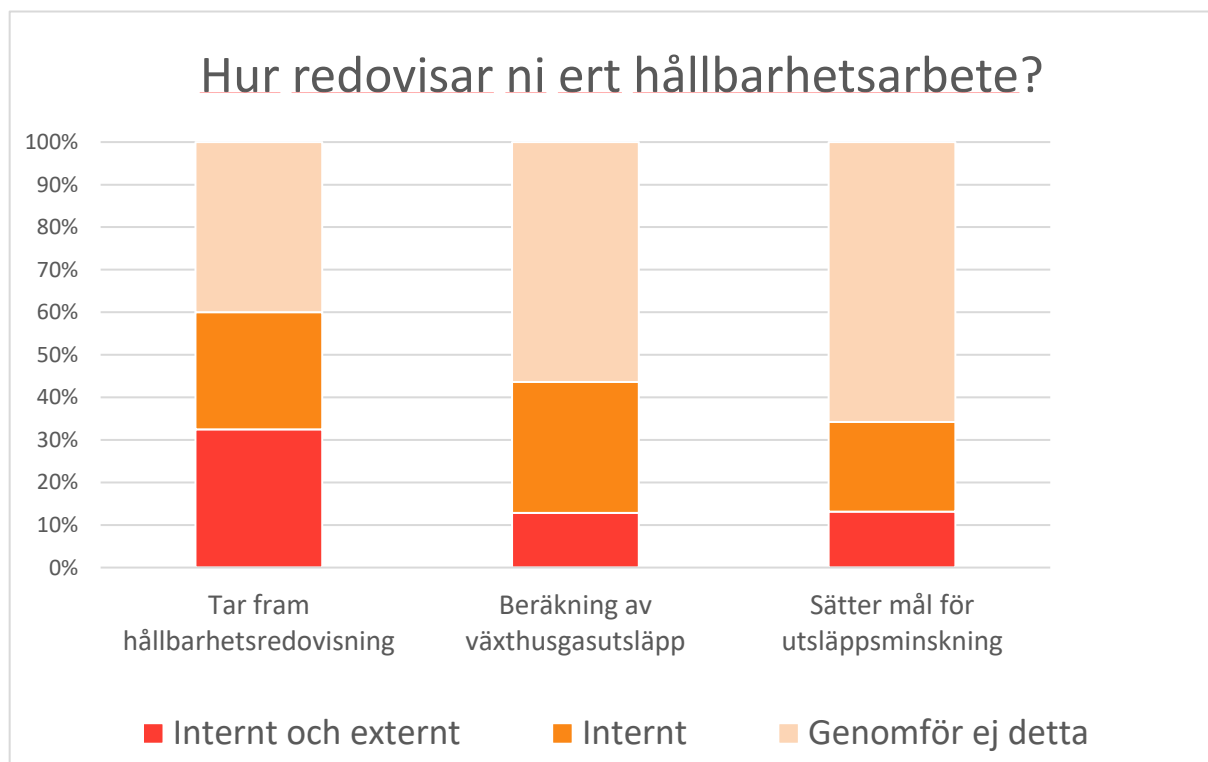
Undersökningen har granskat medlemmarnas hållbarhetsarbete i stort, men fokuserat på klimatpåverkan samt även lyft frågor om vatten och kemikalier. Social hållbarhet har endast undersökts i form av vilka tredjepartsmärkningar medlemsföretagen använder samt om de har lyft någon typ av specifikt projekt med social hållbarhet där utrymme givits för detta.

Resultat och analys

I detta kapitel redovisas en sammanställning av resultatet från enkätundersökningen, samtliga kvantitativa resultat redovisas även i tabellform som bilaga till rapporten (Bilaga 2).

Hållbarhetsredovisning idag

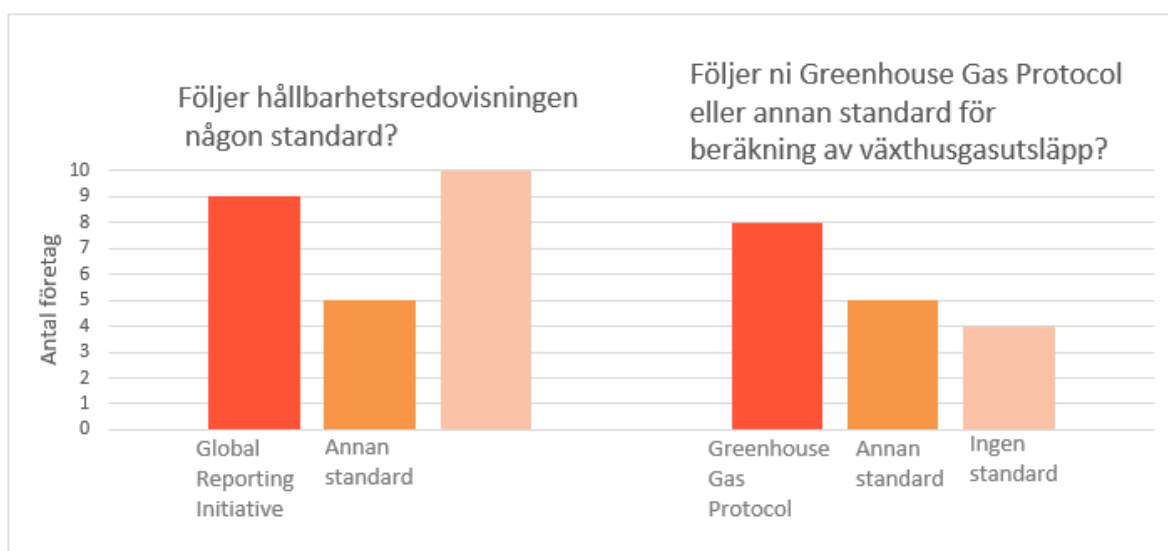
SVLs medlemsföretag tar redan idag i stor utsträckning fram någon typ av miljö- eller hållbarhetsredovisning, se Figur 1. Ungefär 60 procent tar fram en miljö- eller hållbarhetsredovisning, varav drygt 30 procent även redovisar detta externt (vilket t.ex. kan innebära att redovisningen finns på företagets hemsida). Lite mer än 40 procent genomför någon typ av beräkning av växthusgasutsläpp och ungefär en tiondel redovisar dessa beräkningar externt. De som redovisar sina beräkningar externt har i stor utsträckning även någon typ av mål för utsläppsminskningar.

Figur 1. Denna graf sammanfattar medlemsföretagens redovisningsarbete kopplat till framtagande av hållbarhetsredovisning, beräkning av växthusgasutsläpp samt mål för utsläppsreduktion.

Av de företag som tar fram någon typ av miljö- eller hållbarhetsredovisning är det nio företag som gör detta i enlighet med standarden Global Reporting Initiative (GRI), fem företag som redovisar detta enligt annan redovisningsmetodik och tio företag som inte följer någon standard, se Figur 2. Av

de företag som beräknar sina växthusgasutsläpp är det åtta företag som följer standarden Greenhouse Gas Protocol, fem företag som följer annan standard och fyra företag som inte följer någon standard. Korrelationen mellan företag som följer standard för redovisning är stor med de som följer standard för beräkning, d.v.s. att de företag som följer en standard för framtagande av hållbarhetsredovisningen följer också oftast en standard för beräkning av växthusgasutsläppet. Detta förklaras bland annat av att kraven för indikatorer i GRI som berör utsläpp av växthusgaser är helt kompatibla med Greenhouse Gas Protocol.

Figur 2. Sammanställning av antal företag som följer standarder för hållbarhetsredovisning respektive beräkning av växthusgasutsläpp. Denna fråga har endast besvarats av de företag som också svarat att de tar fram en hållbarhetsredovisning respektive svarat att de genomför beräkningar av växthusgasutsläppet.

Utöver detta uppger 85 procent av företagen att de har någon typ av miljöledningssystem, varav 36 procent arbetar enligt ISO 14001 och 49 procent följer annan standard.

Det är således ett tiotal företag, vilka utgör 28 procent av de svarande, som ligger i framkant här och följer någon typ av standard inom såväl miljö- och hållbarhetsredovisning som beräkning av växthusgasutsläpp och miljöledningssystem. Förutom dessa företag är det flera av medlemmarna som har börjat med att ta fram hållbarhetsredovisningar samt växthusgasberäkningar men inte följer en standard.

Nuvarande hållbarhetsarbete och goda exempel

Många av medlemsföretagen i SVL arbetar med olika typer av effektiviseringsprojekt exempelvis kopplat till energi, vatten eller kemikalieanvändning. Dessa projekt är i stor utsträckning hållbara ur såväl miljömässig och socialt som ekonomiskt perspektiv.

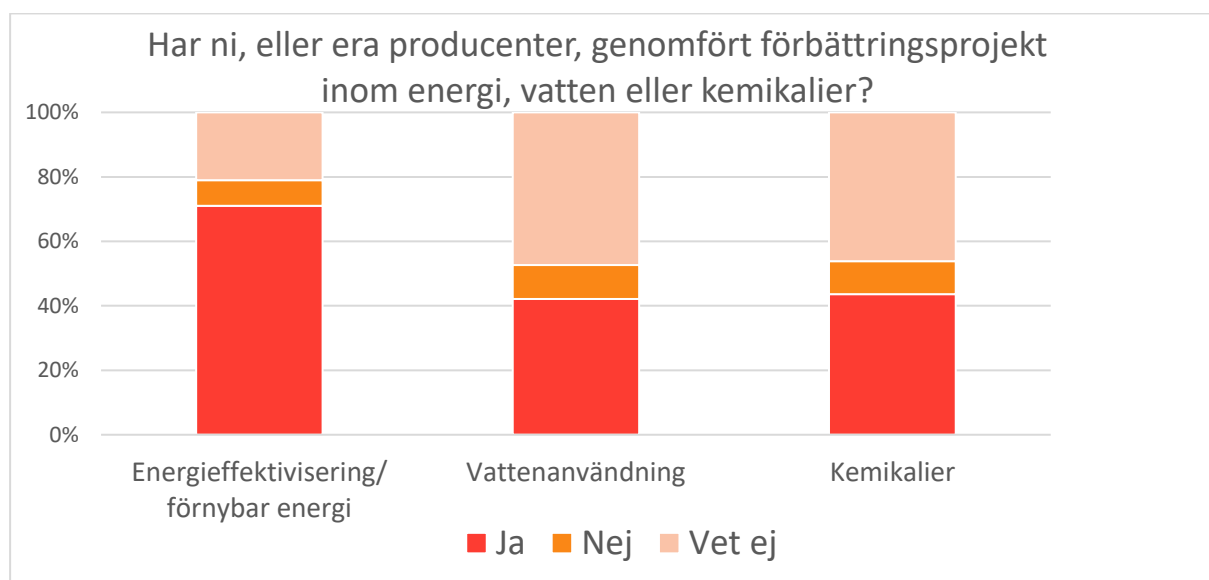
Sju av tio företag har genomfört energieffektiviseringar och/eller installerat förnybar energi, antingen inom det egna företaget eller hos leverantör/producent, se Figur 3. En stor del av företagen understryker att de kontinuerligt arbetar med energieffektivisering och lyfter olika exempel där bland annat ett av destillerierna är världens mest energieffektiva. Flera nämner också konkreta åtgärder som ökad värmeväxling i verksamheten och övergång från fossila bränslen till el (t ex för traktorer).

Inom förnybar energi har flera svarat att de installerat solceller i t ex sina vinerier, eller att detta har gjorts hos leverantör/producent. För att ersätta uppvärmning med fossil olja har flera företag antingen genom ny panna eller genom konvertering av befintlig panna, övergått till träpelletspanna, fjärrvärme eller annan uppvärmning utan, eller med litet, inslag av fossila bränslen. På energiområdet uppger drygt sex av tio medlemsföretag att de köper ursprungsmärkt el från förnybara energikällor (t ex vatten-, vind-, biomassa- eller solkraft) i någon del av verksamheten. Vanligast är att företaget endast köper in detta för sin svenska verksamhet.

Mer än fyra av tio medlemsföretag har genomfört någon typ av vattneffektiviseringsprojekt. Flera följer upp detta och genomför besparingsåtgärder varje månad, kvartalsvis eller på årsbasis. Flera av företagen nämner att de har slutna kylsystem eller någon typ av tredjepartscertifiering för sparsam vattenanvändning. Sex av tio företag mäter och följer upp vattenanvändning regelbundet.

Mer än fyra av tio medlemsföretag använder sig även av någon typ av metod för sparsam användning av gödsel och bekämpningsmedel (hos leverantör/producent och/eller inom egen verksamhet). En stor del av företagen som använder metoder för detta uppger att det sker inom deras ekologiska produktion eller annan motsvarande tredjepartscertifiering. Flera av dessa lyfter även att de har odlingar som inte certifierats, men använder liknande typer av odlingsmetoder.

Några av företagen recirkulerar restprodukter från produktionen för att använda det som gödsel. Ett företag gödslar endast med det som blir över från produktion av t ex äppelmäsk och ett annat företag odlar favinobönor som kvävesätter marken. Vidare finns det ett företag som nämner att de samlar upp och recirkulerar det bekämpningsmedel som inte fångas upp av växterna med hjälp av olika uppsamlingsverktyg.

Figur 3. Sammanställning av SVLs medlemsföretagets, eller deras producenters, genomförda projekt inom hållbarhet.

På två frågor har de som svarat "Vet ej" fått beskriva vad som skulle behövas för att kunna ta fram uppgifter på området. På båda frågorna har "Tid" samt "Personella och ekonomiska resurser" rankats högst. Medan "Ny kompetens" har rankats som trea med ungefär hälften av rösterna i jämförelse med övriga två.

Goda exempel

Utöver olika typer av effektiviseringsprojekt och byte av energikällor ombads medlemsföretagen att beskriva hållbarhetsprojekt de genomfört. Nedan har dessa sammanfattats i fem kategorier:

- **Transport/logistik**
En stor del av medlemsföretagen har arbetat med att göra sin transport/logistik mer hållbar genom t ex ökad mängd biodrivmedel, ökad tågtransport, tappning närmre marknaden (minskad transporterad vikt) samt klimatkompensation av transporter.
- **Reducerad förpackningsvikt**
Medlemsföretagen anger i stor utsträckning att de har arbetat med sin förpackning på olika sätt. T ex genom att övergå till lättviktsflaskor och andra alternativa förpackningar så som tetra-förpackningar, vilket också minskar behovet av transporter.
- **Satsning på tredjepartscertifierade produkter (Ekologiskt, Fairtrade och/eller andra märkningar)**
En majoritet av medlemsföretagen har minst en produkt med någon typ av hållbarhetsmärkning av tredje part. Det är flera företag som lyfter detta som en medveten hållbarhetsstrategi och exempel lyfts där bland annat ett företag har eko-certifierat sin fabrik.
- **Intern hållbarhetspolicy**
Flera medlemsföretag har ISO-certifierat sitt interna miljöarbete, anordnat internutbildningar för sina anställda inom hållbarhet, utformat hållbarhetsstrategier och/eller satt olika interna mål för att minska t ex sina koldioxidutsläpp per kontor eller per anställd.
- **Hållbarhetskrav på producent/leverantör**
En stor del av växthusgasutsläppen, vatten- och kemikalieanvändningen sker vid odling och produktion. Flera medlemsföretag utan egen produktion och odling uppger att de arbetar med detta genom ständig producentdialog eller någon typ av Code of conduct till underleverantörer.

Tredjepartscertifiering

Större delen av medlemsföretagen arbetar redan med tredjepartscertifieringar, så som Fair Trade eller Krav.

Ungefär 75 procent av företagen har minst en ekologisk produkt i Systembolagets fasta sortiment, varav ett par företag har uteslutande ekologiska produkter i det fasta sortimentet. Större delen av de företag som har ekologiska produkter har mellan 1 och 50 procent ekologiska produkter i sin portfölj.

För Fairtrade-märkta produkter är bilden något annorlunda. Knappt hälften av företagen har någon Fairtrade-märkt produkt i Systembolagets fasta sortiment. Andelen Fairtrade-märkta produkter i portföljen hos dessa företag ligger mellan 1 och 15 procent.

Utöver dessa två märkningar finns en uppsjö märkningar som täcker in andra hållbarhetsaspekter, en annan skärning av hållbarhetsaspekter och/eller är inriktade på en specifik region. Ungefär 25 procent av medlemsföretagen har någon märkning utöver Fairtrade- och ekologisk märkning, t ex Integrated Production of Wine (IPW), Carbon neutral, Business & Biodiversity, Forest Stewardship

Council (FSC), Wieta, Certified Sustainable by Wines of Chile och Sustainable Winegrowing New Zealand. Flera medlemsföretag understryker även att många av deras producenter använder ekologiska metoder även om de inte har certifierat sig.

Beredskap och möjlighet för att samla in underlag för fortsatt hållbarhetsarbete

Att kartlägga och beräkna sitt företags klimatpåverkan, eller kvantifiera andra hållbarhetsaspekter som vattenanvändning, gör det möjligt att se var ett företag, eller produkt, har sin största påverkan. Detta möjliggör också för företag att utforma effektiva strategier och målsättningar för att minska sin påverkan. Detta avsnitt fokuserar just på i hur stor utsträckning medlemsföretagen redan idag samlar in underlag som kan användas till beräkning av i första hand klimatpåverkan, och till viss del vattenanvändning, men också i vilken utsträckning medlemsföretagen anser att de skulle ha möjlighet att samla in dessa uppgifter i framtiden.

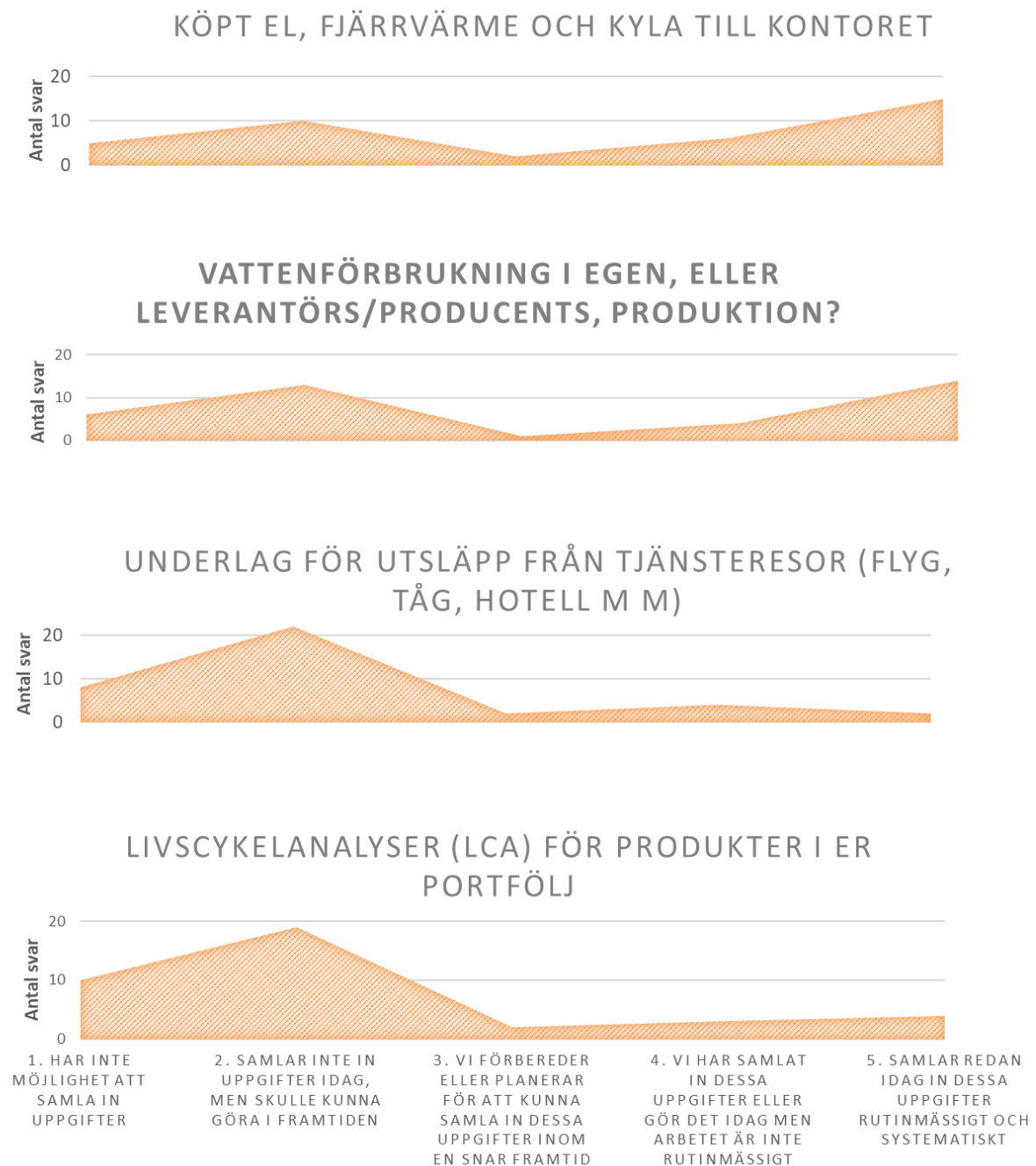
Medlemsföretagen har fått ta ställning till sina möjligheter att samla in underlag på åtta områden. De har fått ranka detta på en skala från 1–5, där 1 innebär att inget underlag samlas in och det inte finns någon möjlighet att samla in underlag och 5 innebär att underlag samlas in regelbundet och systematiskt. En sammanställning av samtliga svar återfinns i Bilaga 2.

Ett tydligt mönster är att en stor del av medlemsföretagen anger att de idag inte samlar in uppgifter, men skulle kunna göra detta i framtiden (i genomsnitt 40 procent per område uppger detta). Denna kategori är störst på samtliga områden förutom för "köpt el, fjärrvärme och kyla till kontoret" samt "vattenförbrukning i egen, eller leverantörs/producents, produktion" där fler av företagen anger att de samlar in underlag för detta redan idag. Det är få medlemsföretag som anger att de inte har möjligheter att samla in uppgifter alls. Det finns således en stor potential för SVLs medlemsföretag att samla in ytterligare underlag på området.

De flesta av företagen anger att de redan idag samlar in uppgifter inom "köpt el, fjärrvärme och kyla till kontoret" samt "vattenförbrukning i egen, eller leverantörs/producents, produktion". På områdena "Underlag för utsläpp från tjänsteresor (Flyg, tåg, hotell mm)" och "Livscykelanalyser (LCA), för produkter i er portfölj" är det däremot som svårast för företag att samla in uppgifter enligt enkäten.

Enligt undersökningen skiljer sig inte förmågan att samla in dessa uppgifter åt mellan olika typer av företag, d.v.s. företag som är "Importör", "Global producent" eller "Producent med Sverigetillverkning". Naturligtvis kan andra faktorer spela in här, som t ex ekonomiska resurser hos ett företag, vilket inte har kartlagts i denna enkät.

Hur bedömer du er förmåga/möjlighet att samla in och sammanställa uppgifter kring nedanstående områden?

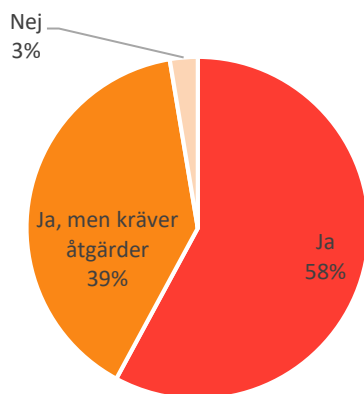
Figur 4. Tre av åtta områden som medlemsföretagens förmåga/möjlighet att sammanställa uppgifter kring. Övriga områden finns sammanställda i Bilaga 2.

Åtgärder och fortsatt arbete – Vad vill medlemmarna arbeta med?

Utöver genomförda effektiviseringsprojekt och olika hållbarhetsprojekt som lyfts i föregående avsnitt ser nästan alla företag att de kan minska sina utsläpp av växthusgaser ytterligare, se Figur 6. Närmre fyra av tio svarat att det kräver olika åtgärder, exempelvis elektrifiering av transport och tjänstebilar, tappning av produkter närmre marknaden, mer miljövänliga energikällor med mera.

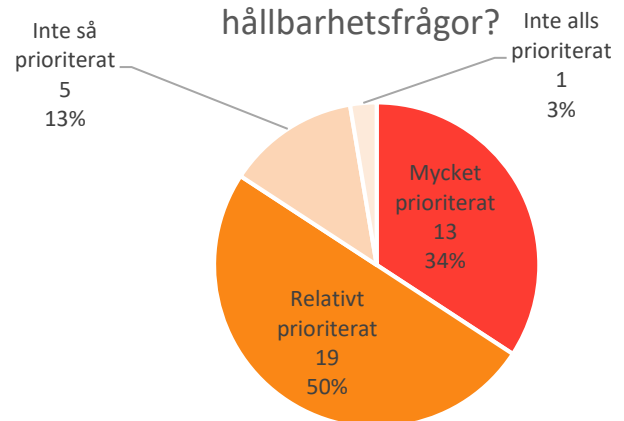
Vidare ser drygt åtta av tio det som prioriterat att arbeta med hållbarhetsfrågor och drygt tre av tio ser det som "Mycket prioriterat". Se Figur 5. Intresset från SVLs medlemsföretag för hållbarhetsarbete är således stort.

Ser ni det möjligt att minska era växthusgasutsläpp framöver?

Figur 6. Medlemsföretagens svar på om de ser det möjligt att minska sina växthusgasutsläpp.

Hur prioriterat är det inom er organisation att arbeta med hållbarhetsfrågor?

Figur 5. Denna fråga undersöker hur prioriterat hållbarhetsarbete är inom medlemsföretagens organisationer.

SVLs medlemsföretag uppger att de kan minska sina utsläpp och att hållbarhetsfrågor är prioriterade frågor för dem. Men vad vill de själva genomföra på området? Följande fråga ställdes till företagen "Om du får önska, vilken typ av projekt, eller åtgärd, skulle du vilja driva kopplat till klimat eller miljö?". Åtgärderna som står högst på önskelistan sammanfattas i punktlistan nedan (snarlik tidigare punktlista om vad som har genomförts av några av företagen):

- **Transport/logistik**

En stor del av medlemsföretagen nämner olika transportrelaterade åtgärder på denna fråga. De vill arbeta mer med åtgärder som ökad mängd biodrivmedel, elektrifiering av transport/tjänstebilar och tappning/produktion av produkter närmre marknaden. Även minska sina tjänsteresor genom t ex videokonferenser.

- **Förpackningar**

Flera medlemsföretag vill arbeta med att reducera förpackningsvikten genom att använda så kallade lättviktsflaskor. En del nämner även att de vill utveckla sitt arbete med andra typer av miljövänliga flaskor som t ex tetra-förpackningar.

- **Hållbarhetskrav på producent/leverantör**

En utveckling av sin kravställning mot producenter/leverantörer ser flera medlemsföretag

som viktigt framtida arbete. Några företag identifierar detta som den största möjligheten att påverka sina produkter i en mer hållbar riktning.

- **Klimatkompensation för hela eller delar av verksamheten**

Flera medlemsföretag uttrycker att de vill arbeta mer med klimatkompensation av t ex sina transporter eller av hela verksamheten.

- **Livscykelanalyser på samtliga produkter**

Att arbeta mer med produkters miljöpåverkan över hela livscykeln ser flera företag som intressant samt att redovisa detta antingen på produkten eller i butikshyllan.

- **Minskade koldioxidutsläpp**

Flera medlemsföretag uppger att de vill arbeta mer med en minskning av sina utsläpp av växthusgaser och producera mer klimatsmarta produkter.

En stor del av företagen (38 procent) sysslar med import och har liten eller ingen egen produktion. Detta försvårar kontrollmöjligheterna vid produktion av dryckerna och importörerna svarar "vet ej" (t ex i Figur 3) i större utsträckning än övriga på frågor där detta är en valmöjlighet. En del företag svarar att det helt ligger på leverantören/producenten att förbättra produkternas hållbarhetsprestanda, medan andra lyfter fram möjligheterna att arbeta mer tillsammans med producenter/leverantörer. På frågan om vilka hållbarhetsrelaterade projekt de svarande importörerna vill genomföra kommer projekt kring kommunikation med leverantörer/producenter upp, t ex utformning av gemensamma projekt och utökade hållbarhetskrav riktade mot producenter.

Slutsatser

Hållbarhetsarbetet i Sverige och globalt ökar ständigt. Incitament för företag att arbeta med dessa frågor kan t ex komma från kunder, finansiärer, myndigheter, anställda samt genom lagar eller styrmedel. Även kraven på att redovisa sitt arbete ökar, bland annat genom lagen om obligatorisk hållbarhetsredovisning som gäller för stora företag, samt genom den möjlighet det innebär i form av marknadsföring gentemot kunder, potentiella investerare och samhället i stort. I Svensk Handels hållbarhetsundersökning som genomfördes bland deras medlemmar 2016 ansåg sju av tio medlemmar i Svensk Handels att hållbarhetsarbetet är lönsamt redan på kort sikt.

Det finns mycket att vinna på att känna till sitt företags påverkan avseende miljö och sociala effekter, att ha ett strukturerat arbetssätt och en tydlig strategi och målsättning för att minska företagets påverkan. Som branschorganisation skulle SVL kunna underlätta detta arbete för sina medlemmar, exempelvis genom att låta ta fram anpassade utbildningar eller verktyg som passar medlemmarnas behov. Ett verktyg skulle exempelvis kunna vara en modell för hur medlemsföretagen lättast kan ta fram ett underlag samt därefter beräkna sin klimatpåverkan med vedertagna emissionsfaktorer som också kan bli branschgemensamma. Även ett verktyg och hjälp att ta fram en enklare hållbarhetsredovisning skulle kunna vara ett branschgemensamt arbete.

Att kunna formulera en inriktning för sitt företags hållbarhetsarbete och sätta tillräckligt ambitiösa och tydliga mål kan vara svårt som ensam aktör på en marknad med många olika typer av aktörer. Om branschen gemensamt skulle kunna formulera ett eller flera gemensamma långsiktiga mål för hållbarhet skulle det underlätta för medlemsföretagen samt stärka deras position på marknaden gentemot exempelvis investerare, Systembolaget eller andra kunder och öka medlemsföretagens attraktivitet som arbetsgivare. Branschorganisationen skulle kunna vara drivande i en process för att utarbeta dessa gemensamma mål.

Många av medlemsföretagen har genomfört åtgärder för att minska sin påverkan och arbetar med olika effektiviseringsprojekt, exempelvis inom områden som energi, vatten och kemikalier. Branchorganisationen skulle kunna ha en viktig roll i att hjälpa till med att sprida information om goda exempel på åtgärder inom hållbarhetsområdet som medlemmarna genomfört, dels externt men också internt bland branschens medlemmar för att inspirera fler att göra samma sak. Kopplat till detta skulle även konferenser eller workshops kunna anordnas för att sänka trösklarna för att komma igång och eventuellt undanröja eventuella hinder på vägen.

Bilaga 1: Samtliga enkätfrågor

* 1. Ange dina kontaktuppgifter:

Namn:

Företag:

Mail:

Telefon:

* 2. Är ni... (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- ...importör med eget kontor som har tjänsteresor och köper in godstransporter?
- ...global aktör med Sverigekontor som har tjänsteresor och köper in godstransporter samt har egen produktion hos globala producenter?
- ...producent med egen tillverkning i Sverige?

3. Vad för drycker säljer ni (det är även dessa drycker som vi tolkar det som att era svar på enkäten gäller)? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- Vin
- Sprit
- Öl
- Alkohol fria drycker
- Annat:

* 4. Har ni en aktuell miljö- eller hållbarhetsredovisning?

- Ja, finns internt och externt redovisad (exempelvis finns på hemsidan)
- Ja, finns internt redovisad
- Nej

* 5. Följer redovisningen någon redovisningsstandard (Global Reporting Initiative eller motsvarande)?

- Ja, vi följer Global Reporting Initiative
- Nej
- Ja, vi följer följande standard (fritext):

* 6. Har ni ett miljöledningssystem?

- Ja, ett certifierat miljöledningssystem enligt standarden ISO 14001 eller motsvarande
- Ja, har miljöledningssystem men ej certifierat.
- Nej, har inget miljöledningssystem

* 7. Beräknar ni era växthusgasutsläpp (Koldioxidutsläpp) och redovisar dessa?

- Ja, finns internt och externt redovisad (exempelvis finns på hemsidan)
- Ja, finns internt redovisad
- Nej

* 8. Följer ni standarden Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollet) eller annan motsvarande standard vid beräkning och redovisning av växthusgasutsläpp (koldioxidutsläpp)?

- Ja, vi följer GHG-protokollet
- Nej
- Ja, vi följer annan standard, ange vilken (fritext):

* 9. Ser ni det möjligt att minska era växthusgasutsläpp (koldioxidutsläpp) framöver?

- Ja
- Nej
- Ja, men det kräver åtgärder som (fritext):

* 10. Har ni satt upp mätbara mål för växthusgasutsläpp (koldioxidutsläpp) från er verksamhet?

- Ja, finns internt och externt redovisad (exempelvis finns på hemsidan)
- Ja, finns internt redovisad
- Nej

* 11. Har ni, eller era producenter, genomfört projekt för energieffektivisering och/eller installation av förnybar energi?

- Nej
- Vet ej
- Ja, exempelvis (fritext):

* 12. Köper ni eller, er hyresvärd, ursprungsmärkt förnybar el (även kallad grön el, t ex el från vind- eller solkraft)?

- Nej
- Vet ej
- Ja, inom följande delar av verksamheten (fritext):

* 13. Köper ni någon form av klimatkompensation (klimatkompensation innebär att man finansierar en klimatåtgärd utanför den egna verksamheten. T ex finansierar trädplantering eller utbyggnad av förnybar el)?

- Ja
- Nej

* 14. Vilka delar av verksamhetens växthusgasutsläpp (koldioxidutsläpp) kompenseras med klimatkompensation (exempelvis tjänsteresor, godstransporter) och hur många ton växthusgaser omfattar detta? (fritext)

* 15. Hur många av era produkter i portföljen har ekologisk märkning (om inga produkter är ekologiskt märkta ange 0) i Systembolagets fasta sortiment?

Antal produkter med ekologisk märkning:

Procent produkter med ekologisk märkning:

Övrig kommentar (ej obligatoriskt):

* 16. Används metoder för sparsam användning av kemiska bekämpningsmedel och/eller gödsel?

- Nej
- Vet ej
- Ja, exempelvis (fritext):

17. Vad skulle krävas för att ni skulle kunna ta fram uppgifter om metoder för användning av bekämpningsmedel? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- Tid
- Personella eller ekonomiska resurser
- Ny kompetens
- Annat eller övrig kommentar (Fritext):

* 18. Hur många av era produkter i portföljen är Fair Trade (om inga produkter är Fair Trade ange 0) i Systembolagets fasta sortiment?

Antal produkter med Fair Trade-märkning:

Procent produkter med Fair Trade-märkning:

Övrig kommentar (ej obligatoriskt):

19. Hur många av era produkter har någon form av hållbarhetsmärkning utöver eller istället för ekologisk/Fairtrade (om inga produkter har detta ange 0) i Systembolagets fasta sortiment? (T ex Integrity & Sustainability, Sustainable Winegrowing New Zealand, Carbon neutral, Certified fair labour practice)

Antal produkter med övrig märkning:

Producent produkter med övrig märkning:

Övrig kommentar (namnge gärna märkning):

* 20. Mäter ni, eller era producenter, vattenanvändningen i produktion (odling, fabrik mm)?

Nej

Vet ej

Ja, i så fall hur följs det upp? (Fritext)

21. Vad skulle krävas för att ni ska kunna ta fram uppgifter om er vattenanvändning? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

Tid

Personella eller ekonomiska resurser

Ny kompetens

Annat eller övrig kommentar (Fritext):

* 22. Har ni, eller era producenter, genomfört vattneffektiviseringsprojekt?

- Nej
- Vet ej
- Ja, i så fall hur ofta följs det upp? (Fritext)

* 23. Mäter ni vikten på era förpackningar?

- Ja
- Nej
- Vet ej

* 24. Har ni eget mätbart mål för att minska den totala förpackningsvikten?

- Nej
- Vet ej
- Ja, nämligen (fritext):

25. Ge exempel på åtgärder eller projekt som ni genomfört kopplat till miljö/klimat/CSR (se länk på SVLs hemsida som exempel)

---

26. Om du får önska, vilken typ av projekt, eller åtgärd, skulle du vilja driva kopplat till klimat eller miljö? (exempelvis logistik, förpackningar etc.)

* 27. Hur bedömer du er förmåga/möjlighet att samla in och sammanställa uppgifter kring nedanstående områden?

	1. Har inte möjlighet att samla in uppgifter	2. Samlar inte in uppgifter idag, men skulle kunna göra i framtiden	3. Vi förbereder eller planerar för att kunna samla in dessa uppgifter inom en snar framtid	4. Vi har samlat in dessa uppgifter eller gör det idag men arbetet är inte rutinmässigt	5. Samlar redan idag in dessa uppgifter rutinmässigt och systematiskt
Bränsleförbrukning för egna eller leasade bilar?	☐	☐	☐	☐	☐
Köpt el, fjärrvärme och kyla till kontoret?	☐	☐	☐	☐	☐
Bränsleförbrukning eller utsläpp från köpta godstransporter?	☐	☐	☐	☐	☐
Underlag för utsläpp från tjänsteresor (flyg, tåg, hotell m m)?	☐	☐	☐	☐	☐
Förbrukning av bränsle i egen, eller i din leverantörs/producents, odling och fabrik?	☐	☐	☐	☐	☐
Förbrukning av el, fjärrvärme och kyla i egen, eller din leverantörs/producents, produktion?	☐	☐	☐	☐	☐
Livscykelanalyser (LCA) för produkter i er portfölj?	☐	☐	☐	☐	☐
Vattenförbrukning i egen, eller leverantörs/producents, produktion?	☐	☐	☐	☐	☐

28. Hur prioriterat är det inom er organisation att arbeta med hållbarhetsfrågor?

- Mycket prioriterat
- Relativt prioriterat
- Inte så prioriterat
- Inte alls prioriterat

Bilaga 2: Alla kvantitativa enkätsvar i tabellform

Antal företag som valt svarsalternativet till varje fråga redovisas i kolumnen till höger om frågan.

Vissa frågor har inte varit möjliga att kvantifiera och redovisas således ej i följande tabeller.

Är ni... (Möjligt att välja flera svarsalternativ)	Vad för drycker säljer ni (det är även dessa drycker som vi tolkar det som att era svar på enkäten gäller)? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)	Har ni en aktuell miljö- eller hållbarhetsredovisning?	Följer redovisningen någon redovisningsstandard (Global Reporting Initiative eller motsvarande)?	Har ni ett miljöledningssystem?
...importör med eget kontor som har tjänsteresor och köper in godstransporter?	22 Vin	29 Ja, finns internt och externt redovisad (exempelvis finns på hemsidan)	13 Ja, vi följer Global Reporting Initiative	9 Ja, ett certifierat miljöledningssystem enligt standarden ISO 14001 eller motsvarande
...global aktör med Sverigekontor som har tjänsteresor och köper in godstransporter samt har egen produktion hos globala producenter?	12 Sprit	32 Ja, finns internt redovisad	11 Ja, vi följer följande standard (fritext):	5 Ja, har miljöledningssystem men ej certifierat.
...producent med egen tillverkning i Sverige?	17 Öl	11 Nej	16 Nej	10 Nej, har inget miljöledningssystem
	Alkoholfria drycker	17		
	Annat	16		

Beräknar ni era växthusgasutsläpp (Koldioxidutsläpp) och redovisar dessa?	Följer ni standarden Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollet) eller annan motsvarande standard vid beräkning och redovisning av växthusgasutsläpp (koldioxidutsläpp)?	Ser ni det möjligt att minska era växthusgasutsläpp (koldioxidutsläpp) framöver?	Har ni satt upp mätbara mål för växthusgasutsläpp (koldioxidutsläpp) från er verksamhet?	Har ni, eller era producenter, genomfört projekt för energieffektivisering och/eller installation av förnybar energi?
Ja, finns internt och externt redovisad (exempelvis finns på hemsidan)	5 Ja, vi följer GHG-protokollet	8 Ja	22 Ja, finns internt och externt redovisad (exempelvis finns på hemsidan)	5 Ja, exempelvis (fritext):
Ja, finns internt redovisad	12 Ja, vi följer annan standard, ange vilken (fritext):	5 Ja, men det kräver åtgärder som (fritext):	15 Ja, finns internt redovisad	8 Vet ej
Nej	22 Nej	4 Nej	1 Nej	25 Nej

Köper ni eller, er hyresvärd, ursprungsmärkt förnybar el (även kallad grön el, t ex el från vind- eller solkraft)?	Köper ni någon form av klimatkompensation (klimatkompensation innebär att man finansierar en klimatåtgärd utanför den egna verksamheten. T ex finansierar trädplantering eller utbyggnad av förnybar el)?	Används metoder för sparsam användning av kemiska bekämpningsmedel och/eller gödsel?	Vad skulle krävas för att ni skulle kunna ta fram uppgifter om metoder för användning av bekämpningsmedel? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)
Ja, inom följande delar av verksamheten (fritext):	23 Ja	9 Ja, exempelvis (fritext):	17 Tid
Vet ej	11 Nej	29 Vet ej	18 Personella eller ekonomiska resurser
Nej	4	Nej	3 Ny kompetens
			Annat eller övrig kommentar (Fritext):
			1

Mäter ni, eller era producenter, vattenanvändningen i produktion (odling, fabrik mm)?	Vad skulle krävas för att ni ska kunna ta fram uppgifter om er vattenanvändning? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)	Har ni, eller era producenter, genomfört vatteneffektiveringsprojekt?	Mäter ni vikten på era förpackningar?	Har ni eget mätbart mål för att minska den totala förpackningsvikten?	Hur prioriterat är det inom er organisation att arbeta med hållbarhetsfrågor?						
Ja, i så fall hur följs det upp? (Fritext)	25	Tid	6	Ja, i så fall hur ofta följs det upp? (Fritext)	16	Ja	34	Ja, nämligen (fritext):	9	Mycket prioriterat	13
Vet ej	10	Personella eller ekonomiska resurser	6	Vet ej	18	Vet ej	2	Nej	27	Relativt prioriterat	19
Nej	3	Ny kompetens	4	Nej	4	Nej	2			Inte så prioriterat	5
		Annat eller övrig kommentar (Fritext):	1							Inte alls prioriterat	1

Hur bedömer du er förmåga/möjlighet att samla in och sammanställa uppgifter kring nedanstående områden?	1. Har inte möjlighet att samla in	2. Samlar inte in uppgifter idag, men skulle kunna göra i framtiden	3. Vi förbereder eller planerar för att kunna samla in dessa uppgifter inom en snar framtid	4. Vi har samlat in dessa uppgifter eller gör det idag men arbetet är inte	5. Samlar redan idag in dessa uppgifter rutinmässigt och systematiskt
Bränsleförbrukning för egna eller leasade bilar?	2	15	1	8	12
Köpt el, fjärrvärme och kyla till kontoret?	5	10	2	6	15
Bränsleförbrukning eller utsläpp från köpta godstransporter?	7	17	2	4	8
Underlag för utsläpp från tjänsteresor (flyg, tåg, hotell m m)?	8	22	2	4	2
Förbrukning av bränsle i egen, eller i din leverantörs/producents, odling och fabrik?	11	14	1	3	9
Förbrukning av el, fjärrvärme och kyla i egen, eller din leverantörs/producents, produktion?	10	14	1	4	9
Livscykelanalyser (LCA) för produkter i er portfölj?	10	19	2	3	4
Vattenförbrukning i egen, eller leverantörs/producents, produktion?	6	13	1	4	14